

Redaktionelt forord

For et tidsskrift som *Økonomi & Politik* er det naturligt at interessere sig for nyudviklinger i økonomisk teori, der rækker ud over det snævert definerede fagområde. En sådan nyudvikling kan siges at finde sted med den voksende interesse for institutioner, der finder genklang i politologi, organisationsteori, erhvervsøkonomi, sociologi m.v. Senest er Ronald Coase, grundlæggeren af en ny-institutionel skole i økonomisk teori, blevet hædret med nobelprisen.

Selv om der var specialiseringsgevinster ved udsondringen af økonomi som en teknisk disciplin (fra »political economy« til »economics«), er det en almindelig opfattelse, at noget væsentligt er gået tabt undervejs. Moderne (neoklassisk) økonomi forekommer for mange verdensfjern og snæver i sine præmisser, metoder og resultater. Siden begyndelsen af 1970'erne er økonomer imidlertid begyndt at genopdage samfundsforhold og mekanismer, der i en periode var glemt, herunder ikke mindst betydningen af institutioner – d.v.s. de konkrete spilleregler for økonomiens funktion. De er også gået videre i et forsøg på at forklare de økonomiske årsager til institutioners eksistens.

Undervejs er der sket et skift i genstandsfelt, begreber og metoder, der gør det rimeligt at tale om en nyinstitutionel retning i økonomisk teori. Prisdannelsen er ikke længere det centrale genstandsfelt. Markeder, hierarkier og andre institutioner analyseres som alternative »koordinationsmekanismer«, hvis effektivitet forklares med relative »transaktionsomkostninger« grundet »asymmetrisk information«, »aktivspecifitet« m.v. De økonomiske agenter antages at være begrænset snarere end fuldkommen rationelle. Processer og historie spiller en rolle. Økonomi og politik betragtes ikke som adskilte fænomener.

Artiklerne i dette nummer blev først præsenteret på et seminar den 4. oktober 1991 afholdt af *Økonomi & Politik* og *Samfundsøkonomen*. Seminaret blev sponsoreret af forskningsgruppen nyere virksomhedsteori, Handelshøjskolen i København.

Steen Thomsen
Redaktør